

I krig og kjærlighet!

Dette korte innlegget handler om at historien gjentar seg. Den handler også om at tiden kanskje til og med står stille? Vi er de samme i dag som for ca. 3200 år siden, sammensatt av følelser og fornuft. En sammenligning av historiefortellinger er i denne lille artikkelen mellom prinsen av Trojas forelskelse i Dronning Helena av Sparta, og historien om Per Sandbergs forelskelse i Bahareh Letnes.

Per Sandbergs kjærlighet til Bahareh Letnes er en historie som har gjentatt seg utallige ganger i historien. Den handler om gutten som forelsker seg i en jente fra en annen by, en forbudt by. Men, gutten er ikke hvem som helst, og det er jo heller ikke jenten fra den «forbudte by» Iran, Bahareh Letnes.

Han er minister i et land med yringsfrihet og ideologisk frihet. Hun har vært skjønnhetsdronning -den vakreste kvinnen- i Iran, et land hvor man blir straffet og risikerer dødsstraff om man ikke følger religiøse lover eller kritiserer regimet.

Bilde: Fra Per Sandbergs facebook-side

Troja

Denne historien ligner på den tragiske historien om prins Paris av Trojas forelskelse i dronning Helena av Sparta. Hun var ifølge gudinnen Athene den vakreste kvinnen i Hellas. Forelskelsen ender med tilintetgjørelse av Troja, fordi dronningen ble «røvet» av Paris, og krevde av grekernes ære tilintetgjørelse av Troja. Dette er en historie om makt, strategi og den menneskelige psykologi.

Bilde: Paris og Helena fra filmen «Troy», Google-bilder

Budskapet i «Iliaden»?

Hva er budskapet i fortellingen om Troja i Homers «Iliaden»? Er det at kjærligheten er sterkere enn alt? Er det at kjærlighet gjør så dum at man til og med er villig til risikoen av tilintetgjørelsen av egen by for at kjærestene skal få være sammen? Handler det om at Helena som er tvangsgiftet som krigsbytte til kongen av Sparta, har rett til frihet og til å bestemme selv?

Paris fremstår i historien som en søt, veik, kjærlighets-tulling. Helena er offeret som får sin frihet i Troja. *Var* Helena egentlig forelsket i denne umandige skikkelsen, og dermed utnyttet hans ego? I hvert fall fikk Sparta-kongen hjelp av sin bror Agamemnon av Mykene til å samle grekerne til å knuse Troja. Akademikere i dag spekulerer i om Helena i Troja var et beleilig

påskudd for grekerne til å tilintetgjøre Troja for å oppnå handelsmakt i området, ved Hellesponten; dagens Nord-vest Tyrkia, Istanbul-stredet og Svartehavet.

Kjærlighet; det vakre, det gode, og det sanne:

Per Sandberg er ikke bare blendet av Baharehs vesen og skjønnhet, men også av det fine folket og naturen i Iran. Jeg tviler heller ikke på at han har rett i begge deler, og jeg ønsker meg selv noen dager til ruinen av Persepolis i sør-Iran. Men rettferdiggjør det den totale mangel på skepsis for egne handlinger, da og nå i ettertid?

Per Sandberg mener han ikke har gjort noe galt. Kan det være noe galt i å reise på kjærlighetsreise til kjærestens hjemland? Per Sandberg taler i følge ham selv sannheten.

Kong Priam og Erna Solberg

Kong Priam av Troja var veldig glad i sin sønn, og ønsket ham alt det beste. Kongens rådgivere rådet kongen til å gi Helena tilbake, noe Paris ikke ønsket. Kong Priam stod sin sønn last og brast om det så skulle koste byen dens eksistens.

Det var ikke minst et spørsmål om ære, at man beskyttet sin sønn uansett hva det måtte koste. Kongens redskap er å fremstå med kontroll.

Bilde: Kong Priam i «Troy» ber Akilles om liket av sin sønn Hektor, Google-bilder.

Vi får ikke vite hvilken klokskap kongen trakk ut av dette, til slutt. Men det fremstilles som han dør en heldedød. Alle mennene ble massakrert, mens kvinner og barn som ikke blir drept på stedet ble tatt med til Hellas som slaver.

Spørsmålet blir; skal man prinsipielt tro på kjærligheten, eller skal man forsøke å bruke fornuften? Er kjærligheten det høyeste av alt? Om ikke, hva er da større?

Bilde: Trojas ruin i dag; Google bilder

Den ca. 800 år senere Sokrates som sa han kjente det som om han hadde sterkere drifter enn de fleste, foreslo for folk å bruke fornuften, eller bli en slave under ens begjær.

Vi vet ikke hva Erna Solbergs sikkerhetsspesialister mener, da det er hemmelig. Men spesialist i etterretning, Per Grandhagen, nå pensjonert og i posisjon til å bruke sin ytringsplikt, mener at Sandberg har opptrådt ikke bare naivt, men kanskje er den eneste i hele verden som ikke tror at hans besøk har vært kjent av iranske myndigheter, og at avlytting av mobiltelefon har funnet sted. Dette kan ha betydning for historien videre. Det vet vi ikke.

Er det en likhet mellom Prins Paris og Per Sandberg, der han som en kjærlighetsprins og stor i ord forsvarer sin kjære og sine handlinger?

Erna Solberg har tillit til Per Sandbergs vurderingsevne videre, og vi andre håper og tror vi har en ledelse vi kan ha tillit til. Skal vi for moro skyld assosiere oss litt med Trojas folk, når de lyttet til sin ledelse?

Om å være i hybris: De gamle grekernes ord for overmot var hybris. De som er i overmot mener de ikke har behov til å lytte. Lytter man ikke så går det over ende med en selv, og det som verre er; andre.

Bilde: Erna Solberg, Google-bilder